

Självständigt arbete (15 hp)

Författare		Program/Kurs
Elias Knutsson		OP 18–21
Handledare		
		Antal ord: 11 995
Mariam Bjarnesen	Beteckning	Kurskod
	SA	1OP415
DRONES – A TOOL OF ESCALATION OR DE-ESCALATION IN CONFLICTS?		
<u>ABSTRACT:</u>		
<p>The use of drones in conflicts is under development and is increasing rapidly. The first real <i>drone warfare</i> was seen in Pakistan in the <i>War on Terrorism</i> in 2004. Between officials and scientists, there are divided opinions about whether the drone strikes can increase terrorism or cause the collapse of organizations. The purpose of this thesis is to examine how the effectiveness of drones, in terms of precision and lethality, can be seen to escalate or de-escalate a conflict. The aim is to explore whether two existing theories about air power can explain the case of killing the Iranian general, Qasem Soleimani, in 2020. As a qualitative case study, the approach results in favor of Pape's theory over Warden's. Pape says that <i>decapitation</i> is more likely to escalate a conflict, which confirms this case. Other explanations in his theory are the absence of unexpected political effects and the overthrow of government. Though Wardens theory shows some aspects of de-escalation, the conclusion is that Soleimani was not the center of gravity that was meant to cause <i>system collapse</i>. Further research is required since the findings cannot identify any escalating or de-escalating effects within the Quds Force.</p>		
<u>Nyckelord:</u>		
Drones, leadership, system collapse, decapitation, targeted killing, Warden, Pape		

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	3
1.1 FORSKNINGSÖVERSIKT	4
1.2 SYFTE.....	9
1.3 FRÅGESTÄLLNING.....	9
1.4 AVGRÄNSNINGAR	9
1.5 DISPOSITION	9
2. TEORI	11
2.1 TEORI 1: WARDENS RINGAR	11
2.2 TEORI 2: PAPER - COERCION THEORY	12
2.3 TEORIDISKUSSION.....	14
2.4 MOTIVERING AV VALDA TEORIER	15
2.5 ANALYTISKT INSTRUMENT	16
2.5.1 Warden.....	16
2.5.2 Pape.....	17
3. METOD	18
3.1 FALLBESKRIVNING	18
3.2 FORSKNINGSDESIGN	18
3.3 METODDISKUSSION	19
3.4 MATERIALDISKUSSION OCH KÄLLKRITIK.....	20
3.5 FORSKNINGSETISKA ÖVERVÄGANDEN	21
3.6 OPERATIONALISERING.....	22
3.6.1 Analysverktyg	26
3.7 EVIDENS OCH ARGUMENTATION	27
4. ANALYS.....	28
4.1 FALLET ”QASEM SOLEIMANI”	28
4.2 WARDEN	28
4.3 PAPE.....	31
4.4 RESULTAT	33
5. AVSLUTNING.....	35
5.1 SLUTSATS.....	35
5.1.1 Resultatdiskussion.....	36
5.1.2 Teori- och metoddiskussion	36
5.2 RELEVANS FÖR YRKESUTÖVNING.....	37
5.3 FÖRSLAG PÅ VIDARE FORSKNING	37
LITTERATUR OCH REFERENSFÖRTECKNING	38

1. Inledning

Unmanned Aerial Vehicles (UAV) – benämns hädanefter drönare – har använts i spanings- syfte under flera decennier. Teknikutvecklingen har medfört att dessa obemannade flygfar- koster har kunnat bestyckas med robotar. Kärnan i denna uppsats kommer att avhandla an- vändningen av just dessa drönare i konflikter (inom begreppet *drone warfare*). ”Krig mot terr- orismen” har under 2000-talet medfört en ökning av drönare i vapeninsatser.¹

En del forskare menar att det idag finns en relativt stor mängd litteratur angående hur använd- ningen av drönare sker av västerländska regeringar, men dessa är främst inriktade på ett stra- tegiskt och etiskt perspektiv.² Hos forskare uppenbarar sig motsättningar där en del hävdar att drönare, som ett tekniskt verktyg, fungerar bra medan andra säger att det är ineffektivt. Daniel Byman argumenterar för drönare och menar att i stället för att vara i krigszonen och gripa ter- roristerna, kan man istället slå ut terroristledare från distans utan att försätta egen trupp i fara.³ Andra forskare hävdar motsatsen, alltså att det finns en ineffektivitet eftersom drönare kan skada relationerna mellan regeringar samt att det uppmuntrar terroristorganisationers rekryte- ringsprocess. Denna typ av militärt förtryck resulterar ofta i att våldet sprider sig till andra länder vilket ökar terrorns fotavtryck.⁴ Uppkomsten av denna problematik grundar sig i USA:s antiterrorpolitik där Obama-administrationen tycktes bekämpa terrorn genom *Kill-not- capture*. Genom att bland annat stänga fängelset Guantanamo signalerade man en politik som innebar att man hellre dödar terrorister än att tillfångata dem. Detta skapar i sin tur många frå- gor kopplat till moral, legitimitet, proportionalitet och ansvarsskyldighet.⁵

I en undersökning gjord av Seth Jones och Martin Libicki, avhandlas hur terroristgrupper har upphört mellan 1968 och 2006. Resultatet visade att militära styrkor endast utgör sju procent av den totala anledningen till att terrorismen upphör. Jones och Libicki menar att militära styrkor är ett allt för trubbigt instrument för att bekämpa terrorismen, trots att de militära verktygen har ökat i både precision och dödlighet. Dessa kapaciteter kan minska stödjande styrkors fotavtryck i konflikten men det finns också en betydande risk att befolkningen vänder

---

¹ Samuel Bergenwall, ”Drönarkriget i Pakistan - säkerhetspolitiska konsekvenser.”, 2013:8.

² Mark Pope, ”Reporting beyond the Pale: UK News Discourse on Drones in Pakistan”, *Critical Studies on Terrorism*, 2016:138.

³ Daniel Byman, ”Why Drones Work: The Case for Washington’s Weapon of Choice”, *Foreign Affairs; New York*, 2013:2.

⁴ Audrey Cronin, ”Why Drones Fail: When Tactics Drive Strategy”, *Foreign Affairs; New York*, 2013:2f.

⁵ Trevor McCrisken, ”Ten Years on: Obama’s War on Terrorism in Rhetoric and Practice”, *International Affairs*, 2011:793f.

sig mot regeringen.⁶ Detta resultat bör enligt författarna innebära att USA och andra länder måste tänka om hur man agerar i sin terrorismstrategi.⁷

Drönare kan användas genom s.k. *targeted killing* och kan ses som kontroversiella eller innovativa metoder för terrorbekämpning. Metoden används främst för att förrinta motståndarens ledarskap som en tvångsaktion eller i syfte att skapa obalans i den attackerade organisationen. Ur ett luftmaktsperspektiv kan detta hänvisas till teorin om Wardens ringar, där man slår ut ledarskapet vilket ska representera kärnan i en organisation.⁸ Ett land i världen som har berörts av denna typ av attacker, så kallade *targeted killing*, är Pakistan. Här har drönarattacker genomförts av CIA mot terrororganisationer i stor omfattning.⁹ Denna studie kommer att belysa effekten av krigföring med halvautonoma system inom ämnet krigsvetenskap. Då studien också behandlar frågor som rör framtida krigföring, internationell rätt, terrorism samt inom- och mellanstatliga konflikter kommer studien att ha betydelse utifrån ett säkerhetspolitiskt perspektiv.

Den identifierade forskningsluckan är att det råder en oenighet att hävda denna taktiska krigföring med drönare. Förklaringar saknas inom området då den tekniska utvecklingen gått framåt snabbt. Genom att undersöka hur en drönarattack påverkat konflikten ur ett eskalerings- och deskaleringssynpunkt kopplat till *targeted killing* kan detta bidra med argument till diskussionen. Detta kommer att genomföras genom att analysera material från en händelse där drönare har använts. Därefter kan det dras etiska slutsatser för att bidra till diskussionen.

1.1 Forskningsöversikt

Den 30 april 2012 erkände Obamas dåvarande rådgivare John Brennan, USA:s användning av drönaroperationer mot terrorister genom metoden *targeted killing*. Brennan menade att attackerna sker i enighet med internationell rätt och är effektiva när det kommer till att bekämpa terrorismen.¹⁰ Drönaroperationerna, som genomförs utomlands, har benämnts som skuggkrig

---

⁶ Seth G. Jones och Martin C. Libicki, "How Terrorist Groups End: Lessons for Countering Al Qa'ida", *Santa Monica, CA: Rand*, 2008:30f.

⁷ *Ibid.*, xiii.

⁸ David Jordan m.fl., *Understanding modern warfare*, Second edition, Cambridge: Cambridge University Press, 2016:72.

⁹ Bergenwall, "Drönarkriget i Pakistan - säkerhetspolitiska konsekvenser.":8f.

¹⁰ John Brennan, "The ethics and efficacy of the President's counterterrorism strategy", *Woodrow Wilson International Center for Scholars*, 2012, Åtkomstdatum 180321, <https://www.wilsoncenter.org/event/the-ethics-and-ethics-us-counterterrorism-strategy>.

då de utförs av CIA. Dessa attacker, främst i Pakistan år 2004 till 2012, har på grund av dess omfattning och konsekvenser beskrivits som det första drönarkriget någonsin.¹¹ Vidare argumenterar Brennan för att internationell lag inte förbjuder USA att använda drönare. Särskilt inte då det finns ett samtycke hos värdlandet eftersom de kanske inte kan eller vill vidta konkreta åtgärder mot terrorismen.¹²

Trevor McCrisken menar likt Brennan att antiterrorkampanjer som innefattar *targeted killing* kan ses som väldigt precisa och effektiva. Det faktum att drönare är ett fjärrstyrt vapen som gör att man inte behöver sätta in trupper i fientliga miljöer, kan enligt honom fungera som ett starkt argument för drönare. Det kan upplevas som ett mer rent och riskfritt angrepp som minskar skadorna på civilbefolkningen och på egen personal. Drönaroperatörerna som styr farkosterna kan befinna sig långt borta, upp till flera tusen kilometer, från krigsområdet.¹³

I enighet med vad Brennan och McCrisken anser om drönarens effektivitet så skriver Martin van Creveld i ”The future of Airpower” att trenden visar en minskning av bemannade stridsflygplan. I dagens krigföring ses begränsningar i att använda konventionella flygplan mot terrorister och insurgenter. Under kriget i Afghanistan förbjöds användningen av det vanliga attackflygplanet F-16 av en befälhavare på grund av risken för indirekta skador (s.k. *collateral damage*) på civilbefolkningen. Han fortsätter att beskriva att ju mer obemannade farkoster likt drönare och kryssningsrobotar bevisar motsatsen till rationell luftmakt, desto mer kommer det att användas på slagfältet. Ett exempel på när framgång med drönare gjordes var under Israels operation Cloud Column i december 2012. I denna händelse var det en drönare som nedkämpade en nyckelperson i organisationen *Hamas*.¹⁴

I artikeln ”*Why drones work*” framhäver Byman att drönare utför arbetet mot terror på ett anmärkningsvärt bra sätt. Genom att nedkämpa nyckelpersoner i organisationer och neka terroristernas fristäder, har detta skapat förödande konsekvenser för Al-Qaeda och antiamerikanska militanta grupper. Denna typ av terrorbekämpning har också medfört färre civila offer

---

¹¹ Bergenwall, ”Drönarkriget i Pakistan - säkerhetspolitiska konsekvenser.”:9.

¹² Mahmood Ahmad, ”The Use of Drones in Pakistan: An Inquiry into the Ethical and Legal Issues”, *The Political Quarterly*, 2014:67.

¹³ McCrisken, ”Ten Years On”:794f.

¹⁴ Martin van Creveld, ”The future of Airpower”, *Akademika forlag*, UAV - bare ny teknologi eller en ny strategisk virkelighet?, 2013:71.

i attackerna, reducerat risken för egen personal samt kostat en bråkdel av vad någon annan alternativ metod hade gjort.¹⁵ Enligt Byman så bör USA vara mer transparenta i varför attackerna äger rum så att fler inser att drönare faktiskt skyddar lokalbefolkningen. Vidare anser han att utbredningen av drönare i världen varken går att stoppa eller kontrollera. Idag är det många länder som använder drönare som ett hjälpmedel för underrättelser, men när även dessa beväpnas kan det bli problematiskt. Samtidigt kan USA:s metoder i hur man använder drönare riskera att få konsekvenser då det riskerar att smitta av sig. Han menar att om Washington ska genomföra extraterritoriellt dödande av terrorister, så måste detta föregås av en utarbetad och tydlig politik.

"[w]hen the U.S. government violates international law, that sets a precedent and provides an excuse for the rest of the world to do the same."¹⁶

Användandet är alltså inte oproblemiskt vilket även belyses i Linda Johanssons artikel. Hon argumenterar också för en förändring i reglementeringen och lyfter upp den moraliska aspekten av att använda drönare som en typ av krigföring. Studien mynnar ut i att drönare kan bli vägledande för att bestämma hur *krigets lagar* är uppbyggda.¹⁷ I artikeln redogör Johansson för de argument som finns *mot* användningen av drönare kopplat till krigets lagar. Genom att avhumanisera flygande farkoster, då det inte finns någon risk för mänskliga skador, kan detta leda till motivation att starta en konflikt. Den stat som använder drönare, vilket kan uppfattas som en överlägsenhet, kan ge föreställningen om att krig är riskfria. Detta riskerar att sänka tröskeln och höja problematiken i hur ”schysst” det uppfattas. Vidare kan detta leda till hämndaktioner i form av nya krig eller terrorism från motståndaren.¹⁸ I slutsatsen tar hon ståndpunkt i att regelverket behöver ses över för att motverka att parter ska kunna göra egna tolkningar och hitta kryphål.¹⁹

James Tsabora argumenterar likt Johansson om problematiken med att använda militär teknik i både krig och fred. Han menar att drönare inte bara omdefinierat formen på krigföring utan också på fredsbevaringen. I en fredsprocess måste lokalbefolkningen delta för att underlätta

---

¹⁵ Byman, ”Why Drones Work: The Case for Washington’s Weapon of Choice”:1.

¹⁶ Ibid., 6.

¹⁷ Linda Johansson, ”Is It Morally Right to Use Unmanned Aerial Vehicles (UAVs) in War?”, *Philosophy & Technology*, 2011:279f.

¹⁸ Ibid., 282f.

¹⁹ Ibid., 290.

processen och där används ofta drönare för att säkra fredsagendorna. Detta kan komma att bli kontraproduktivt då lokalbefolkningen har en negativ uppfattning om drönare vilket kan försämra läget. Tsabora förklarar problemet ur ett kongolesiskt perspektiv med fokus på Afrika, där uppfattningen av drönare till stor del påverkats av Obama-administrationens globala krig mot terrorismen. Resultatet av dessa globala militära kampanjer varierar och i drabbade länder som Pakistan, Yemen, Afghanistan, Irak och Syrien upplever man att militära styrkor endast har förvärrat situationen. Vidare beskriver han att det finns en uppfattning hos lokalbefolkningen att användandet av drönare leder till en ökad militär styrka vilket i sin tur ökar exponeringen av civila.

”Further, it would appear that the increased presence of foreign military troops and weapons such as drones, and the manner in which military force has been used, has contributed to the extension, not the cessation, of hostilities.”²⁰

Aqil Shah anser att denna typ av forskning inte har genomgått någon typ av systematisk undersökning bortsett från uttalanden av offentliga personer. Han hävdar att många forskare antar att det finns ett bakslag i drönanvändningen, utan att själva ha undersökt förekomsten.²¹ Shah undersöker tesen att drönarattacker skapar ”blowback” genom att det frambringas fler terrorister än vad man nedkämpar. På lokal nivå så kommer han fram till, genom intervjuer av lokalbefolkningen i Pakistan, att det inte påverkar rekryteringen.²² Vidare på nationell och internationell nivå är drönare heller *inte* är den viktigaste faktorn för terrororganisationer. Istället baseras argumenten på anekdotiska bevis och uttalanden av individuella terrorister. Det visar dock att till exempel Al-Qaida har nyttjat drönarattacker som ett incitament för att skada civila, men detta ses inte som huvudorsaken till angreppen. Shah menar att man i vidare forskning borde fokusera mer på bevis genom databaserat empiriskt material istället för att fokusera på anekdotiska vinklingar.²³

I boken ”*Drones: What every one needs to know*” besvarar Sarah Kreps frågan på om drönarattacker verkligen fungerar. Obama-administrationen försvarar sin rätt att använda drönarattacker genom att:

---

²⁰ James Tsabora, ”The African Peace Agenda in the Drone Warfare Era”, *Peace Review*, 2015:461f.

²¹ Aqil Shah, ”Do U.S. Drone Strikes Cause Blowback? Evidence from Pakistan and Beyond”, *International Security*, 2018:48.

²² *Ibid.*, 82.

²³ *Ibid.*, 83f.

”[n]arrowly targeting our action against those who want to kill us.”²⁴

Kritiker hävdar även att attackerna har eliminerat medlemmar i terrororganisationer till exempel Al-Qaeda. Huruvida det är ett effektivt verktyg är enklare att besvara på en taktisk nivå då attackerna faktiskt har nedkämpat ett antal misstänkta terrorister. Problematiseringen blir genom att fråga sig om det verkligen är hållbart i längden, i ett strategiskt perspektiv. Anledningen till att drönare kan verka kontraproduktivt mot terrorister är eftersom drönarattacker ses som en kränkning mot suveräniteten i det landet som den verkar i. Man talar alltså om en ”backlash-effekt”. På grund av risken att drönare dödar civila samt att hovrande drönare skapar oro hos befolkningen så ökar risken att individer tar till ytterligare våld mot förövaren.²⁵

Den norske professorn Rune Ottosen befarar likt Kreps att användningen av drönare på en global nivå kan ha en eskalerande koppling till terrorismen. Detta baserar han på attacken mot det amerikanska konsulatet i Pakistan år 2012. Det som föranledde denna välorganiserade hämndaktion från Al-Qaedas sida var en drönarattack som dödade den högt uppsatte ledaren ”Al-Libi”.²⁶ Han säger att anledningarna till att drönarattacker kan få en motsatt effekt är flera, men grundar sig i att terrorgrupper tar tillfället i akt och nyttjar den panik som skapas för att rekrytera.²⁷

Detta resonemang nämns vidare i McCriskens artikel som i sin tur hänvisar till ett tal av David Kilcullen. Kilcullen, som var med och skapade doktrinen för upprorsbekämpning i Irak säger att ”We need to call off the drones”. McCrisken menar att Kilcullen nämner det potentiella bakslag som drönare kan få. Inte på grund av att attackerna är ineffektiva med att nedkämpa ledare i Al-Qaeda, utan de konsekvenser som medförs kopplat till potentiell rekryte-

---

²⁴ Sarah E. Kreps, *Drones: what everyone needs to know*, First edition. New York: Oxford University Press, 2016, 29.

²⁵ Ibid., 29f.

²⁶ Rune Ottosen, ”How the Use of Drones in the War on Terror Might Contribute to Violence in the Middle East” ur UAV - bare ny teknologi eller en ny strategisk virkelighet?, *Akademika forlag*, 2013:141.

²⁷ Ibid., 144.

ringsprocess och effekterna på pakistansk opinion. McCrisken fortsätter och menar att då majoriteten av de som dödat inte varit nyckelpersoner i terrororganisationer eller varit med på USA:s *kill-or-capture list*, skulle effektiviteten av denna krigföring kunna ifrågasättas.²⁸

Det pågår alltså en diskussion mellan forskare angående hur pass effektivt drönare är. Det finns en otydlighet i termer av eskalering och deskalering. Vissa hävdar att det fungerar bra, andra menar att det tenderar att eskalera konflikten. Genom att undersöka fallet då den iranska generalen Qasem Soleimani dödades av USA:s drönarattacker år 2020 som en teorikonsumerande studie kan uppsatsen ge en indikation på om konflikten eskalerade eller deskalerade. Detta kommer att studeras genom att operationalisera teorin om Wardens ringar där ledarskapet slås ut för att skapa systemkollaps samt Papes teori om militärt tvång. Teorierna är beprövade på andra konflikter där luftmakt har haft en stor roll, men aldrig där konflikten endast har inneburit krig med drönare.

1.2 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur drönare påverkar en konflikt genom eskalering och deskalering för att skapa en förklaring till konsekvenserna av utfallet. Utifrån de ovan nämnda artiklarna råder en oenighet och diskrepans i effektiviteten med att använda drönare som ett medel för *targeted killing* och här kan Wardens och Papes teorier bidra med förklaringar.

1.3 Frågeställning

Hur kan konsekvenserna av attacken mot den iranske generalen Qasem Soleimani förklaras utifrån Warden och Papes teorier om luftmakt?

1.4 Avgränsningar

Avgränsningarna i denna uppsats har gjorts till dagens tekniska möjligheter. Ytterligare avgränsningar som gjorts är att undersöka fallet från dagen attacken inträffade och ett år fram i tiden, alltså från januari 2020 till januari 2021. Dock är författaren medveten om att konsekvenserna kan ha mer långtgående effekter vilket inte kommer att beröras i denna studie.

1.5 Disposition

---

²⁸ McCrisken, "Ten Years On", 795.

Uppsatsen som följer kommer att beskriva två luftmaktsteorier skrivna av Warden respektive Pape. Dessa teorier utgör det analytiska ramverket och diskuteras i kapitlet, då de har olika syn på *targeted killing*. Här presenteras även att en teorikonsumerande studien ska utgöra den metodologiska ansatsen genom att teorierna ska förklara fallet. I metodkapitlet följer en fallbeskrivning som introducerar läsaren i vad som ska analyseras. Kapitlet avslutas i en materialdiskussion för att stärka studiens trovärdighet. Vidare påbörjas analysen som bearbetar det empiriska materialet genom analysfrågor som ställs till texten. Avslutningsvis presenteras resultatet av studien och en diskussion påbörjas med fokus på återkoppling till forskningsproblemet, syfte och svar på frågeställning.

2. Teori

2.1 Teori 1: Wardens ringar

John Warden var en tidigare amerikansk överste som genom sitt arbete i *The Air Campaign* tydliggjorde hur luftmakt kan användas som ett strategiskt instrument. Fokus i Wardens teori är tillskillnad från andra luftmaktsteoretiker att paralysera ”politiken och ledningsförhållanden”, istället för till exempel viktiga logistiska funktioner. En viktig ståndpunkt i Wardens teori är att han anser att luftmakt kan, under rätt omständigheter, vara nyckeln till att lyckas i krigföring. Denna syn, är inte alltid något som delas av övriga armé- och marinofficerare.²⁹ Teorin om Wardens ringar innebär att ledarskapet är kärnan av verksamheten. Han ser ett land som ett system där beslutsfattaren utgör ”the strategic heart of a state”. Alla system utgör alltså fem grundläggande element där en attack mot ledarskapet kan orsaka en kollaps. Attacker mot de ”skyddande” ringarna kring ledarskapet behöver endast attackeras för att ta hand om kärnan.³⁰ Han menar att alla organiska system består av samma grundläggande element som kan påverkas. Elementen består av den första ringen som utgör systemets ledarskap. Den andra ringen är processer som till exempel matdistribution. Tredje ringen beskriver den infrastruktur som krävs för att underhålla systemet, till exempel träningsläger för soldater. Populationen utgör den fjärde ringen som behövs för att hantera konflikten. Den sista ringen är väpnade styrkor som kan skydda systemet mot externa hot. Slutsatsen i Wardens teori är att: ”...[T]he removal of that leader (or perhaps his close associates) will normally result in a reversal of direction or significant deceleration”.³¹ Det teoretiska påståendet är alltså att om ledarskapet isoleras eller kollapsar, så kan de andra ringarna utanför bekämpas med enkelhet. Det kan till och med vara så att om processerna och den infrastruktur som stöttar ledaren, försvinner eller slås ut, så kan även detta orsaka kollaps.³²

---

²⁹ Frank Ledwidge, *Aerial warfare vsi*, New York: Oxford University Press, 2020:99f.

³⁰ Ibid., 100f.

³¹ John A. Warden, ”Strategy and Airpower.”, *Air & space power journal*, 2011:68f.

³² Jan Ångström och Jerker Widén, *Contemporary military theory: the dynamics of war*, London; New York: Routledge/Taylor & Francis Group, 2015:162f.

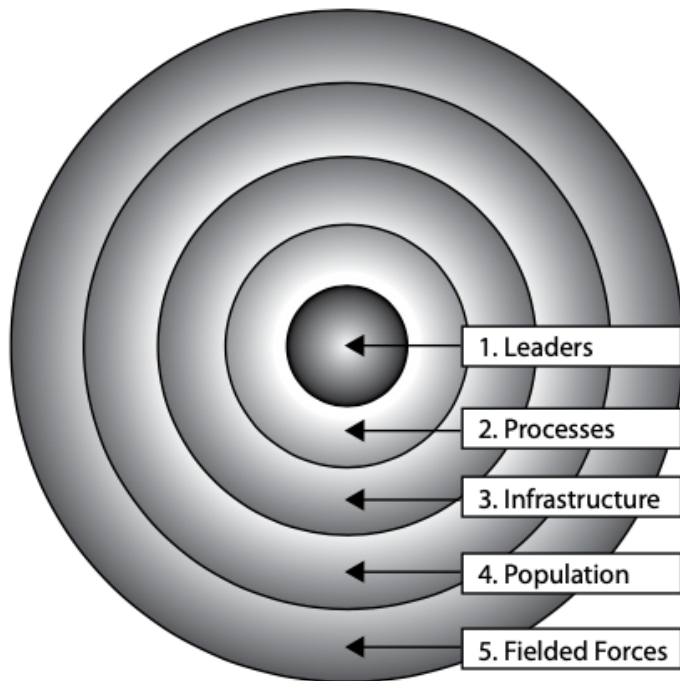

Bild 1: Wardens teoretiska modell

2.2 Teori 2: Papes - coercion theory

Robert A. Pape är professor i statsvetenskap vid University of Chicago. Han har specialiserat sig på internationella säkerhetsfrågor och släppte år 1996 boken *Bombing to win: Air Power and Coercion in War*.³³ Boken syftar till att testa teorin om förklaringen av framgång och misslyckanden kopplat till militärt tvång (coercion). Detta genomfördes på alla strategiska luftoffensiver under nittonhundratalet.³⁴ För att ta fram teorin gjorde Pape en kvantitativ studie på trettiofyra strategiska luftkampanjer för att se om förutsägelseerna matchar utfallen, bland annat under Andra världskriget, Vietnam, Yom Kippur och Kuwait. Hans studie visade att det är hotet av nekande (denial) som är den kritiska sårbarheten i konventionell tvångsutövning. Trots att han bara har prövat teorin på något som innefattar luftmakt så hävdar han att det finns förklaringsfaktorer i all form av militärt tvång.³⁵ Pape hävdar att det viktigaste instrumentet för att skapa en tvingande effekt hos motståndaren är användandet av luftmakt. Han kategoriserar tvångsmakt i undergrupper vilka är bestraffning (punishment), risk (risk), ne-

³³ The University of Chicago, "Robert Pape", åtkomstdatum 070521, <https://political-science.uchicago.edu/directory/robert-pape>.

³⁴ Robert Anthony Pape, *Bombing to win: air power and coercion in war*, Cornell studies in security affairs (Ithaca, N.Y: Cornell University Press, 1996:9.

³⁵ Ibid., 10.

kande (denial). En fjärde strategi nämns också, som inkluderar både bestraffning och nekande, vilken är dekapitering (decapitation).³⁶ Pape menar dock att dekapitering inte är en strategi som fungerar och som uppnår framgång. Tabellen nedan är ett utdrag från *Bombing to win*³⁷. Papes teori baserar sig på att, istället för att nedkämpa vitala personer, angripa motståndarens väpnade styrkor. Styrkepositionen uppnås genom att ständigt attackera en organisations resurser och undanhålla motståndaren vilket gör att man kan skapa fred. Enligt honom utkämpas ett sådant luftkrig genom att *strategiskt* angripa motståndarens produktion för militär utrustning (strategic interdiction), i syfte att skapa ett framtida överläge. Det *operativa* angreppssättet (operational interdiction) innebär att man nekar de stridande enheterna i frontlinjen förstärkning samt att man stödjer framryckande markstyrkor (close air support, ground threat). Detta kan ske genom attack mot logistik eller trupper. I Papes teori är maktbalans viktigt och uppnås snabbare med det operativa angreppssättet än det strategiska.³⁸

Table 5. Success and failure of coercive air strategies

Cases	Punishment	Risk	Denial		
			Strategic interdiction	Operational interdiction, close air support, ground threat	Decapitation
Japan, 1944–45	failure	uncertain*	failure	success	—
Korea, 1950–51	failure	—	—	success	—
Korea, 1952–53	failure	success*	—	failure	—
Vietnam, 1965–68	failure	failure	—	failure	—
Vietnam, 1972	—	failure	—	success	—
Iraq, 1991	—	—	—	success	failure
Germany, 1942–45	failure	—	failure	failure	—

* Instances of nuclear coercion.

Bild 2: "Bombing to win" - Pape

År 2004 släppte Pape en till artikel, *The True Worth of Air Power*, som även denna menar att dekapitering har ett attraktivt inflytande på både luftmakt och beslutsfattare men att det inte är effektivt.³⁹ Han beskriver det som:

³⁶ Ibid., 55.

³⁷ Ibid., 86.

³⁸ Ångström och Widén, *Contemporary military theory*, 163f.

³⁹ Robert A. Pape, "The True Worth of Air Power", *Foreign Affairs*, 2004:116.

”Decapitating the enemy by targeting its leaders and its strategic assets is not effective on its own”.⁴⁰

2.3 Teoridiskussion

Både Warden och Pape är eniga om att krig är ett politiskt instrument och på så sätt utgör handlingar i krig ett budskap som skickas till en annan part. Vidare hävdar Pape att, istället för att Wardens teori skapar systemkollaps, så kan dekapitering verka kontraproduktivt mot motståndare. Påståendet är att genom konstant eliminering av ledarskapet i organisationen så kan detta leda till ett mer utdraget förlopp, eftersom det inte finns någon mottagare som kan inse att man har blivit besegrad. Det är alltså svårt att bedöma hur det ersättande ledarskapet kommer att agera och på så sätt riskerar det att bli bakslag. Pape menar också att dekapitering är problematiskt på grund av logiska och praktiska saker. Argumenten är att ett specifikt mål kan vara svårt att lokalisera och nedkämpa, det vill säga organisationens ledarskap (även med dagens avancerade precisionsvapen).⁴¹

Pape hävdar att ”political leadership targeting” inte skapar en avskräckande effekt, eftersom det tar lång tid att lokalisera en ledare och därefter attackera.⁴² Kritiker menar att Papes tolkningar av sina fallstudier, gjorda på Japan och Tyskland under andra världskriget, inte stämmer. Det var enligt dem alltså inte den strategiska bombningen som påverkade beslutsfattningen vilket ledde till en förlust. Teorin är utformad för krigföring med luftstridskrafter i en storskalig konventionell konflikt, därför råder det delade meningar i hur effektiv denna teori är för tvång i kortare krig.⁴³ Ytterligare begränsningar i Papes förklaring av tvång, och främst dekapitering, är att han antar tekniska begränsningar som idag är möjliga. Ett exempel är att han förutsätter att stater inte kan hotas av dekapitering eftersom den tekniska utvecklingen inte hade nått dit år 1996 när boken skrevs. Teorin vilar alltså på både logiska och teknologiska förklaringar som gör att de inte är lika universella som tidigare. Detta är något som har förändrats drastiskt de senaste åren.⁴⁴

---

⁴⁰ Ibid., 120.

⁴¹ Ångström och Widén, *Contemporary military theory*, 163.

⁴² Pape, *Bombing to win*, 80f.

⁴³ Ångström och Widén, *Contemporary military theory*, 164.

⁴⁴ Amy Zegart, ”Cheap Fights, Credible Threats: The Future of Armed Drones and Coercion”, *Journal of Strategic Studies*, 2020:8.

Wardens teori har blivit kritiserad eftersom den påstås endast representera några få utvalda fall. Detta axplock av fall kan inte representera en hel luftkampanj. Då teorin inte kan representera en hel population anser en del forskare att det är mer av en hypotes än en empirisk prövbar teori.⁴⁵ Här skiljer sig de två teorierna då Papes teori kan anses ha empiriskt underbyggda slutsatser. Detta gör att teorin får en större tyngd vid jämförelser av andra mer teknologiska teorier som har en mer futuristisk ansats om luftmakt.⁴⁶

2.4 Motivering av valda teorier

Då drönare kan användas som ett medel för *targeted killing* är dessa teorier lämpliga att använda för att se hur det har påverkat det valda fallet. I inledningen förklarades hur *targeted killing* används och metoden syftar till att nyttja drönare för att nedkämpa individer. Detta kan göras genom att (1) nedkämpa målet under en pågående attack, (2) nedkämpa huvudpersoner för att minska motståndarens kapacitet och (3) nedkämpa huvudpersoner som utgör en nyckelbefattning för att på så sätt antingen utöva tvångsmakt eller omkullkasta organisationens stabilitet.⁴⁷ Detta kan liknas vid vad Wardens teori innebär. Även Papes förklaring av dekapi-tering liknar metoden och kommer därför också utgöra en intressant del i undersökningen. Teorin om Wardens ringar är relevant för dagens teknologi då den grundar sig i vapen med hög precision. Modern krigföring kräver att ansträngningen av en attack inte görs förgäves, dels på grund av de politiska, moraliska och legala problemen som kan uppstå med skador på civila och infrastruktur.⁴⁸

Papes teori om tvångsutövning kommer att användas eftersom han har genom åren riktat kritik mot Wardens teori på grund av en misslyckad operation som Warden planerat. Undersökningen av Pape baserades på empiri från kampanjen *Instant Thunder*. Det visade sig att förstörelse av strategiska mål *inte* var anledningen till att Saddam Huseins regim övergav Kuwait.⁴⁹ Kampanjen fick genomslag då Warden hävdade att den gick att genomföra på några dagar, upp till veckor. Eftersträvan var att döda, överrumpla eller isolera Saddam och hans regim eller att denna kampanj skulle få Saddam att dra sig tillbaka. Dock misslyckades kampanjen med samtliga uppgifter nämnda ovan.⁵⁰

---

⁴⁵ Ångström och Widén, *Contemporary military theory*, 163.

⁴⁶ *Ibid.*, 164.

⁴⁷ Jordan m.fl., *Understanding modern warfare*, 72.

⁴⁸ Ledwidge, *Aerial warfare vsi*, 101.

⁴⁹ Pape, *Bombing to win*, 212f.

⁵⁰ *Ibid.*, 221.

Papes teori valdes då den kan uppfattas som en motsats till Wardens teori. I *Bombing to Win* beskrivs det som något negativt med så kallade dekapitering, det vill säga riktade insatser mot viktiga personer. Pape hävdar att antagandet om att nyckelledarskap och viktiga kommunikationsenheter skulle vara en stats Akilleshäls är felaktigt.⁵¹

Motiveringen till valda teorier baseras delvis på Zegarts tankar där hennes slutsats är att genom omprövning av gamla teoretiska idéer kan man skapa ett viktigt och växande forskningsområde.⁵² Appliceringen av detta resonemang i denna uppsats kommer att vara två teorier som används för att förklara dagens teknologiska verklighet, drönare. De teorier som står beskrivet ovan är en sammanfattning från två teoretiker från samma tid, dock verkar de ha olika uppfattningar om hur luftmakt ska användas för att uppnå effekt och argumenterar delvis mot varandra. Teorierna kan bidra med att förstå det valda fallet bättre, då dessa kanske kan förklara effektiviteten med drönarattacker och om de bidragit till eskalering eller deskalering.

2.5 Analytiskt instrument

2.5.1 Warden

År 1988 i maj, strax innan *The Air Campaign* släpptes så skapade Warden *The 5 Rings Model*. Namnen på innehållet i modellen har ändrats över tid men dess innebörd kvarstår. Sammanfattningsvis kan dessa summeras till ledarskap, processer, infrastruktur, befolkning och militära styrkor.⁵³ För att avgöra om drönarattacker skapar en effekt av eskalering eller deskalering kopplat till dessa analysenheter så måste även Wardens mål med attacken nämnas. Genom att attackera någon av dessa faktorer simultant så sker en exponentiell effekt hos motståndaren vilket i sin tur skapar en strategisk och systematisk paralys – en systemkollaps.⁵⁴ I *The Air Campaign* benämner Warden detta som ”center of gravity”, punkten där en attack har som störst chans att bli avgörande.⁵⁵ Denna systemkollaps kan ses som ett kvitto på en tydlig deskalering av konflikten, det vill säga att inga hämndåtgärder eller liknande inträffar efter attentatet.

---

⁵¹ Ibid., 79ff.

⁵² Zegart, ”Cheap Fights, Credible Threats”, 32f.

⁵³ John Andreas Olsen, ”Warden Revisited: The Pursuit of Victory Through Air Power”, 2017:41.

⁵⁴ Ibid., 42.

⁵⁵ John A. Warden, *The air campaign: planning for combat*, Washington D.C.: National Defense University Press, 1988:9.

2.5.2 Pape

Tvång (coercion) är enligt Pape ett mått på hur ett land agerar mot en annan stat, för att på så sätt kunna manipulera dess kostnader och nyttan med verksamheten. Tvånget syftar därför till att förändra den tvingade statens beteende i den riktning som utföraren av tvånget vill.⁵⁶ Det analytiska instrument som tas fram för Pape baseras på hans uppfattning om varför dekapitering inte fungerar. Då Pape själv nämner att hans teori inte är någon ”blueprint” i hur tvångsmakt går till så lämnar det utrymme för viss tolkning.⁵⁷ För att återkoppla till syftet med undersökningen, som var att undersöka hur eskaleringen och deskaleringen med drönare har varit i ett fall, så kommer coercion-teorin att tas med. När Pape tog fram sin teori angående dekapitering så menar han att det inte leder till ”coercion”. Pape nämner att dekapitering kan ses som kontraproduktivt och leder till en eskalering genom att ledarskapet slås ut, vilket innebär att det inte är någon som kan ta emot signalerna att man har blivit besegrad.⁵⁸

---

⁵⁶ Pape, *Bombing to win*, 4.

⁵⁷ *Ibid.*, 9.

⁵⁸ Ångström och Widén, *Contemporary military theory*, 163.

3. Metod

3.1 Fallbeskrivning

Det fall som kommer att undersökas är eliminerandet av den iranska generalen Qasem Soleimani som genomfördes av USA i januari 2020. Valet av fall gjordes då det är en typisk händelse som genomfördes med drönare och ses som den största i sitt slag efter avrättningen på Osama bin Laden.⁵⁹ Det som skiljer Soleimani från bin Laden är att Soleimani var en militär befälhavare som stöttades av en suverän stat. Bin Laden var globalt igenkänd som en ledare för terrororganisationen Al-Qaeda.⁶⁰ Fallet valdes även eftersom det ligger relativt nära i tiden och medias rapportering från området är mer omfattande än vid andra attacker. Alternativet hade kunnat vara att undersöka fler fall av samma karaktär, för att på så sätt öka generaliserbarheten, men då hade arbetet blivit allt mer omfattande och precisionen i undersökningen kan begränsas.⁶¹ Ett annat fall som hade varit intressant är drönarattacker i FATA-området i Pakistan, men detta valdes bort då det bedömdes svårt att förlita sig på källor och information därifrån.

Det undersökta tidsspannet sträcker sig från det att attacken inträffade den 3 januari 2020 och ett år fram i tiden. Detta tidsspann valdes med hänsyn till det knappa material som finns att tillgå och för att få med helheten. Då det som ska undersökas är eskalering eller deskalering i form av *targeted killing* så antas att en eventuell eskalering kommer att inträffa inom en relativt snar framtid efter attacken har inträffat.⁶² Tidsaspekten kan även innebära att det är andra faktorer och influenser som kan ha påverka utfallet och på så sätt gett ett felaktigt resultat.

3.2 Forskningsdesign

Undersökningen kommer att genomföras som en kvalitativ fallstudie där syftet med undersökningen anses vara unikt för fallet. Då fallet är det centrala kommer det även utgöra det primära föremålet för studien. Syftet är alltså att förklara varför det blev som det blev i det un-

---

⁵⁹ Kevin Govern, "Direct Action and Expediency: The Killing of Qassem Soleimani.", *Indonesian journal of international & comparative law*, 2021:58.

⁶⁰ Ahmet Berk Binkaya, "Causes and Effects of the Assassination of Qasem Soleimani: A Political Perspective", *The Copernicus Journal of Political Studies*, 2020:160.

⁶¹ Asbjørn Johannessen m.fl., *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 2020:222f.

⁶² Daniel P. Hepworth, "Terrorist Retaliation? An Analysis of Terrorist Attacks Following the Targeted Killing of Top-Tier al Qaeda Leadership", *Journal of Policing, Intelligence and Counter Terrorism* 9, 2014:10.

dersökta fallet. Dock behöver det ena inte utesluta det andra eftersom tilltron till någon av teorierna kan stärkas eller försvagas i någon mån.⁶³ Studien kommer att genomföras med en förklarande ambition där ansatsen är teorikonsumerande, vilket innebär att Warden och Papes teori används för att försöka förklara fallet.⁶⁴ Gränsen mellan teoriprovande och teorikonsumerande studier är något diffus då slutsatsen kan komma att leda till att den ena teorin förklarar fallet bättre än den andra.⁶⁵ Detta är generellt något som förekommer inom teoriprovande ansatser, att man stärker eller försvagar teorins förklaringskraft,⁶⁶ men anses som något positivt då det kan bidra till nya insikter och vidare forskning inom ämnet.

3.3 Metoddiskussion

En teorikonsumerande undersökning har ingen större anledning till att bidra med hög generaliserbarhet. Alltså behöver inte den externa validiteten vara så stark, eftersom syftet är att förklara hur det specifika fallet kan förstås. I teorikonsumerande studier är det de framtagna faktorerna som ska ge en tillfredställande bild av varför det blev som det blev.⁶⁷ Ett allmängiltigt uttalande om andra historiska händelser,⁶⁸ är inte något som denna teorikonsumerande studie prioriterar, utan det är fallet som är intressant i sig. I och med att den externa validiteten blir låg så kommer istället behovet att ha en hög intern validitet. Detta innebär att studien ska ge ett transparent bevis på att den undersöker det som den faktiskt avser analysera, så att giltiga slutsatser kan dras.⁶⁹ Den interna validiteten kan också förklaras som hur den framtagna empirin faktiskt speglar det fall som väljs, och hur pass detta kan representera verkligheten. Denna bias kan i någon mån undvikas genom att använda olika typer av källor, till exempel genom *metodtriangulering* eller *ihärdig observation*.⁷⁰ Materialet som valdes till denna studie anses vara tillitsfull då det inkluderar oberoende artiklar med syftet att ge olika synvinklar samt representera en större population. Behovet finns även att ha en tydlig och nära väg mellan teoretisk definition, analysenheter och de operationella indikatorerna. Om detta uppnås, alltså att avståndet inte är för stort, kommer studien få en god begreppsvaliditet. Resultatvaliditeten går

---

⁶³ Peter Esaiasson m.fl., *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 2017:42f.

⁶⁴ *Ibid.*, 41f.

⁶⁵ *Ibid.*, 42f.

⁶⁶ Alexander L. George och Andrew Bennett, *Case studies and theory development in the social sciences*, BCSIA studies in international security. Cambridge, Mass: MIT Press, 2005:109.

⁶⁷ Esaiasson m.fl., *Metodpraktikan*, 89f.

⁶⁸ *Ibid.*, 154.

⁶⁹ *Ibid.*, 158.

⁷⁰ Johannessen m.fl., *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 221.

endast att bedöma efter studien är genomförd.⁷¹ Det analytiska instrumentet i kapitel 2.5 *Analytiskt instrument* representerar teoriernas definition och operationaliseras i kapitel 3.6 *Operationalisering* för att kunna mäta det empiriska materialet. Reliabiliteten i studien ökar genom att ge en ingående beskrivning av fallet och de teorier som ska förklaras samt ett öppet tillvägagångssätt i processen.⁷²

3.4 Materialdiskussion och källkritik

Denna undersökning är i behov av väldigt specifikt material som berör drönarattackerna mot Qasem Soleimani. Det material som kommer att undersökas har tagits fram genom sökverktyget *Primo*. En stor mängd sekundärlitteratur har studerats för att på så sätt forma ramverket till drönarattackens inverkan. Då mycket av den detaljerade informationen om händelsen är sekretessbelagd kommer det empiriska materialet undersökas utifrån offentliga och öppna källor. En stor del av problematiken i att kunna mäta hur många som har dött i drönarattacker beror brister i transparensen från Vita huset, vilket medför svårigheter i att få precis data.⁷³

Då hela konceptet med drönarattacker har försatts med en speciell klassificering kan detta innebära att informationen är felaktig och på så sätt påverka reliabiliteten. Kvalitativa studier är nästan omöjliga att reproducera och tolkningarna av materialet beror på bland annat erfarenhet och kontext.⁷⁴ Det blir författaren av denna studies ansvar att kritiskt värdera den information som tas fram. Idag är det näst intill obegränsat om vem som kan publicera, ladda upp och dela information vilket gör att mängden desinformation också ökar. Författaren tillämpar ett sunt förnuft och ett skeptiskt förhållningssätt till den framtagna informationen.⁷⁵ Källorna har tagits fram genom en bedömning av källans trovärdighet med kriterierna; äkthet, oberoende, samtidighet och tendens.⁷⁶ Källmaterialet kommer inte att kunna berätta hela historien om vad som hände per se. Det är därför viktigt att författaren använder de källkritiska reglerna för att göra aktiva urval och presentera en trovärdig historia.⁷⁷ För att inte riskera att analysen blir ad hoc-artad och samtidigt skärpa kriterierna för slutsatsdragning kommer val av material

---

⁷¹ Esaiasson m.fl., *Metodpraktikan*, 57f.

⁷² Johannessen m.fl., *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 221.

⁷³ David R Sloggett, *Drone Warfare: The Development of Unmanned Aerial Conflict*, Barnsley: Pen et Sword Aviation, 2014:xiii.

⁷⁴ Johannessen m.fl., *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 220f.

⁷⁵ Esaiasson m.fl., *Metodpraktikan*, 287.

⁷⁶ *Ibid.*, 288.

⁷⁷ *Ibid.*, 290.

presenteras nedan. Kategoriseringen syftar till att lyfta omsorgsfulla upplysningar av materialet och på så sätt stärka undersökningens signum.⁷⁸

- *Jean Galbraith – U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani*
- *Kevin Govern – Direct Action and Expediency: The Killing of Qassem Soleimani*
- *Ioan Pop & Mitchell D. Silber – Iran and Hezbollah’s Pre-Operational Modus Operandi in the West*
- *Frisch m.fl. – The Soleimani Killing - An Initial Assessment*
- *Paul Fraioli – The Soleimani killing’s regional implications*
- *Ahmet Berk Binkaya – Causes and Effects of the Assassination of Qasem Soleimani: A Political Perspective*

Huruvida artiklarna som nämns ovan är äkta måste tas i beaktande då det finns risk att källmaterialet kan vara förfalskat, för att belägga det historiska förloppet felaktigt.⁷⁹ De tre första artiklarna är sakkunniggranskade och kommer därför att analyseras i första hand. Dock är samtliga artiklar publicerade genom ett institut. Kriteriet för oberoende och tendens kan ifrågasättas då materialet är sekundärkällor i form av västerländska publikationer. Författarna har inte varit centralt placerade i händelseförloppet vilket kan minska oberoendet av informationen.⁸⁰ Tendensiösa källor syftar till att författaren, av egenintresse, tillrättalägger informationen.⁸¹ I detta fall kan det bland annat bero på patriotism. Samtliga artiklar är publicerade inom ett år efter händelsen vilket ökar dess trovärdighet inom kriteriet för samtidighet.⁸² Sammanfattningsvis har begränsningar i urvalet kunnat identifieras då fallet inte kommer att kunna förklara händelsen utifrån ett iranskt perspektiv. Detta är något som måste tas i beaktande när slutsatser dras och resultatet diskuteras.

3.5 Forskningsetiska överväganden

---

⁷⁸ Ann-Marie Ekengren och Jonas Hinnfors, *Uppsatshandbok: hur du lyckas med din uppsats*. Lund: Studentlitteratur, 2012:78.

⁷⁹ Esaiasson m.fl., *Metodpraktikan*, 291.

⁸⁰ *Ibid.*, 292.

⁸¹ *Ibid.*, 294.

⁸² *Ibid.*

För att inte riskera att denna studie blir ett fall för plagiering är det viktigt att skilja på källmaterial och egna slutsatser. För att hålla isär forskarens egen analytiska insats från beskrivning av fakta används noggrann källhänvisning och citattecken vid viktiga passager. Då studier inom krigsvetenskapen som denna analyserar krig och konflikter, är det viktigt att inte försköna vare sig teorierna eller det empiriska materialet. Målet med studien är främst att den ska fungera som ett samtal med andra forskare. Resultatet kan påverka människors liv och det är viktigt att objektivitet och distansering genomsyrar arbetet i detta vetenskapliga problem.⁸³

3.6 Operationalisering

För att göra denna studie mätbar så måste teorierna operationaliseras. Denna process har en stor betydelse för studiens resultat och med vilken säkerhet vi kan lita på analysen.⁸⁴ Den teoretiska definitionen presenterades delvis under kapitlet 2. *Teori* men kommer ges ytterligare fördjupning i detta kapitel. Det råder ingen självklarhet i hur de valda operationella indikatorerna ska tolkas då det kan ske på flera olika sätt. Denna studie har stärkt indikatorerna genom att presentera starka och hållbara argument, tagna direkt från författarna av teorierna. Genom detta tillvägagångssätt, att använda teoretiskt material direkt från författaren, anses avståndet minska mellan teoretiskt begrepp och dess operationella indikator. Detta höjer i sin tur studiens validitet.⁸⁵ Då undersökningen kommer att omfatta en eskalering och deskalering av en händelse utifrån två teorier har ett särskilt urval genomförts för att möjliggöra detta. En deskalering av konflikten kommer att representeras av Wardens teori och inom ramen för den systemkollaps som kommer att inträffa vid en attack mot hans ringar. Vidare kommer en eskalering av konflikten förklaras av Papes dekapiteringsteori då han menar att denna är kontra-produktiv.

Systemkollaps

Luftöverlägsenhet

Warden menar att för att lyckas med en attack och på så sätt skapa systemkollaps så måste den attackerande parten ha luftöverlägsenhet. Innebörden av luftöverlägsenhet är att man har

---

⁸³ Ekengren och Hinnfors, *Uppsatshandbok*, 108f.

⁸⁴ Esaiasson m.fl., *Metodpraktikan*, 56.

⁸⁵ *Ibid.*, 56–57.

så pass stor kontroll över luftrummet så att attacken kan genomföras utan motstånd. Han menar att luftöverlägsenhet tillåter att operationer kan ske överallt inom en begränsad yta och tid.⁸⁶

<i>Teoretiskt begrepp</i>	<i>Analysfråga</i>
<i>Luftöverlägsenhet</i>	<i>Hade USA luftöverlägsenhet genom att man kunde operera utan motstånd från luften?</i>

Fienden som ett system

För att kunna skapa den systemkollaps som Warden nämner så måste motståndarens organisation och struktur vara uppbyggt i ett system. Han belyser att motståndaren är en komplicerad organism med många olika rörliga och statiska delar. Att se fienden som ett system innebär att dess funktion är, på något sätt, sammankopplad och vill något mer än endast överleva. Systemen finns för ett syfte och vill genomföra något som inte är i linje med den attackerande statens vilja.⁸⁷

<i>Teoretiskt begrepp</i>	<i>Analysfråga</i>
<i>Fienden som ett system</i>	<i>Riktades attacken mot ett system som ville uppnå något som inte var i linje med den attackerande statens vilja?</i>

Center of gravity

Warden myntade uttrycket ”Center of gravity” som är användbar för att analysera var motståndaren är som mest sårbar. Denna mittpunkt kan genom en attack ge de bästa förutsättningarna för att bli avgörande. Warden menar att detta finns på alla nivåer av krigföring och det kan även vara så att det finns fler sårbara mittpunkter. Enligt honom har ledaren av attacken det största ansvaret i att hitta denna typ av mittpunkt och ibland kan det vara så att styrkan saknar resurser eller autentisering för att nå det ”ultimata centrat”.⁸⁸

<i>Teoretiskt begrepp</i>	<i>Analysfråga</i>
---------------------------	--------------------

⁸⁶ Warden, *The air campaign: planning for combat*, 13.

⁸⁷ Warden, ”Strategy and Airpower.”, 66.

⁸⁸ Warden, *The air campaign: planning for combat*, 9f.

Center of gravity

Skedde attacken mot en uttalad mittpunkt och var menad att bli avgörande?

Ledarskapet som mittpunkt

Vidare så kan en attack mot de fem ringarna, inifrån och ut, påverka en motståndare så att organisationen fallerar. Han menar att om en ledare försvinner samt att kommunikation och matproduktionen begränsas tillsammans med att rörelsefriheten blir låg, så kommer en stat eller grupp inte kunna fungera. Den kommer att vara dömd att misslyckas under en viss tidsperiod. Exempel på ledare som Warden nämner är Hitler, Napoleon och bin Laden. Resultatet av att denna typ av ledare dödas är en omvänd riktning av styrkan eller att man ser en signifikant deskalering.⁸⁹ Warden menade att bombning av ledarskapet skulle leda till en strategisk paralyt av ledarskapet vilket i sin tur skapar en funktionell störning.⁹⁰

Teoretiskt begrepp

Analysfråga

Ledarskapet som mittpunkt

Utfördes attacken mot ledarskapet och begränsades organisationens funktion därefter?

Tid

Warden nämner även tid som en viktig del i systemkollapsen och att det ofta är ett missberäknat element i en attack. Han beskriver tid i termer av att kort tid ses som något bra och lång tid som något dåligt och farligt. Lång tid kan i dagens krigföring vara upp emot timmar och dagar. Han nämner uttrycket "time value of action" vilket hänvisas till den chock som uppstår vid komprimerade parallella attacker mot mittpunkten. Serielle attacker kan också förekomma, men då försöker man påverka en mittpunkt sekventiellt över tid. Om seriella attacker inträffar med för stort mellanrum riskerar systemet att reparera och återhämta sig själv, vilket kan leda till motattacker.⁹¹

Teoretiskt begrepp

Analysfråga

Tid

Inträffade attacken seriellt och riskerade systemet att återhämta sig?

⁸⁹ Warden, "Strategy and Airpower.", 68.

⁹⁰ Olsen, "Warden Revisited: The Pursuit of Victory Through Air Power", 42.

⁹¹ Warden, "Strategy and Airpower.", 70f.

Dekapitering

Enligt Pape så har aldrig dekapitering varit effektivt, inte ens med precisionsstyrda vapen som till exempel drönare.⁹² Således borde dekapitering av högvärdiga mål skapa en eskalering av konflikten med hämndåtgärder som ett kvitto på attacken.

Militär tvångsmakt

Enligt Pape är ”coercion” när en stat har som mål att förändra den andra statens beteende genom att manipulera dess tankar om kostnader och fördelar. Militärt tvång används när mycket viktiga intressen står på spel och syftar till att ändra motståndarens beteende. Detta kan komma att få fysiska och normativa konsekvenser.⁹³ ”Coercion” lyckas endast när en stats kostnader för att ge upp är lägre än kostnaderna för motstånd.⁹⁴

<i>Teoretiskt begrepp</i>	<i>Analysfråga</i>
<i>Militär tvångsmakt</i>	<i>Användes militärt tvång i syfte att ändra motståndarens beteende?</i>

Politiska ledarskapet

Enligt Pape så skapar inte en attack mot det politiska ledarskapet den tvångsmakt som ska syfta till att deskalera en konflikt. Detta på grund av tre orsaker. För det första så menar han att det kan vara svårt att lokalisera den politiska ledaren, som gör allt i sin makt för att undgå upptäckt. För det andra så kan det innebära en eskalering av konflikten, då man inte kan förutse politiken. Pape kallar det ”problem of political forecasting”, vilket innebär att det inte finns någon garanti i att den politiska förändringen sker i den riktning som önskades.⁹⁵ Slutligen menar han att utomstående har fel genom att tro att dödandet av en ledare i en konflikt ska kunna skapa stora politiska förändringar.⁹⁶

<i>Teoretiskt begrepp</i>	<i>Analysfråga</i>
<i>Politiska ledarskapet</i>	<i>Orsakade attacken oväntade politiska effekter?</i>

Störtandet av regeringar

⁹² Pape, ”The True Worth of Air Power”, 116.

⁹³ Pape, *Bombing to win*, 4.

⁹⁴ Ibid., 18.

⁹⁵ Ibid., 81f; Robert A. Pape, ”The Limits of Precision-guided Air Power”, *Security Studies*, 1997:106.

⁹⁶ Pape, *Bombing to win*, 81.

Dekapitering kan även användas som en metod för att störta regeringar och på så sätt få den nya regeringen att bli mer mottaglig för befolkningen eller likande. Detta menar dock Pape aldrig har inträffat. Den enda gången som denna strategi har prövats är i en luftkampanj mot Irak. Målet var att försvaga Saddams politiska kontroll och störta den regeringen, genom att attackera Bagdad. Irak var som gjort för denna strategi, då Saddam var en opopulär ledare och befolkningen hade en historia med tidigare störtanden. Detta blev dock inte utfallet och Saddam avsattes aldrig trots att 44 attacker riktades mot olika ledarskap samt 156 mot kommunikationsbyggnader.⁹⁷

<i>Teoretiskt begrepp</i>	<i>Analysfråga</i>
<i>Störtandet av regeringar</i>	<i>Orsakade attacken att den iranska regeringen störtades?</i>

Strategisk paralys

Pape menar att en strategisk kollaps är omöjlig att uppnå. Detta på grund av ledares svårigheter i att styra sina enheter i dagens moderna krigföring. Komplexiteten och tempot i krigföringen gör att viktiga beslut måste fattas på lägre nivåer, vilket i sin tur leder till att högt uppsatta ledare inte kan ha den kontrollen som behövs. Han menar att strategiska beslut inom armé, marin och flygvapen sköts av ledare på en lägre nivå, bara för att undvika centraliserat styre då den högste ledaren blir sårbar. Vidare så kan ledare på en lägre nivå agera utan ett högre befäls tillåtelse, för att bevara säkerheten hos sina styrkor. Pape menar att den underordnade ledaren kommer att agera ändå.⁹⁸

<i>Teoretiskt begrepp</i>	<i>Analysfråga</i>
<i>Strategisk paralys</i>	<i>Ledde attacken till en strategisk paralys genom att slå ut en högt uppsatt ledare?</i>

3.6.1 Analysverktyg

Analysverktyget med analysenheter och analysfrågor kommer att presenteras i sin helhet i kapitel 4.4 *Resultat*. Varje operationell indikator kommer att graderas med *Uppfylls*, *Uppfylls delvis* samt *Uppfylls inte*. Om det inte finns information som tydligt stödjer analysfrågan så kommer denna värderas som *Ej mätbar*.

⁹⁷ Ibid., 82.

⁹⁸ Ibid., 84f.

3.7 Evidens och argumentation

Andra förklaringar till hur utfallet av händelsen fortlöpte kommer inte kunna förklaras. Detta innebär att avvikande förklaringsfaktorer än de nämnda teoretiska begreppen samt analysfrågorna kan ha haft påverkan. Med det sagt *kan* drönare ha haft en effekt, men studien kommer inte att kunna definiera *exakt* vad som förorsakade utfallet.

4. Analys

4.1 Fallet ”Qasem Soleimani”

Den 3 januari 2020 genomförde den amerikanska militären en drönarattack nära Bagdads flygplats med målet att döda ledaren för den iranska militära styrkan Quds Force. Soleimani var en person som hade stort inflytande på politiken i mellanöstern. Vissa menar att han var en terrorist som stod bakom ett antal döda amerikaner, medan andra hävdar att han var en modig karismatisk ledare för det iranska folket. I sin roll som ledare för Quds Force, som innebar att organisera och övervaka iranska militära operationer, hade han ökat kapaciteten att operera militärt, ekonomiskt och politiskt. Efter Saddam Husseins död kunde Soleimani påverka Iraks utrikes- och inrikespolitik genom att hans organisation hade expanderats. Han upprätthöll även starka kopplingar till s.k. proxystyrkor som Hezbollah i Libanon, al-Assads styrkor i Syrien och Shi'a militanta grupper i Irak. Anledningen till att USA genomförde attacken mot Soleimani var eftersom han hade så stark position i proxykriget mot både amerikanska styrkor samt allierade styrkor i Irak.⁹⁹ För att förstå varför attacken ägde rum så måste information inhämtas några månader innan attentatet skedde. Sedan mitten på 2019 hade iranska styrkor kopplade till Iran genomfört attacker mot kommersiella fartyg och förstört viktig infrastruktur i Persiska viken.¹⁰⁰ Spänningarna mellan USA och Iran har ökat ständigt sedan 2018 och kan bland annat härledas till att USA drog sig ur kärnkraftsavtalet. Man har även genomfört omfattande sanktioner mot Iran. Som svar på detta har Iran eskalerat spänningarna i relationen genom att utföra asymmetriska attacker för att sätta press på USA och dess allierade.¹⁰¹

4.2 Warden

Luftöverlägsenhet - *Hade USA luftöverlägsenhet genom att man kunde operera utan motstånd från luften?*

Attacken, som inträffade på Irakiskt territorium, hade inte genom Iraks regering givits samtycke till drönarattacken. Snarare hade man fördömt den som ett brott mot internationell lag.¹⁰² Dock hade USA ändå underrättelser om var Soleimani befann sig. Man kunde identifiera när han lämnade sitt gömställe i Damaskus, vilken flygplats han skulle landa på och med vilket plan han flög. Dessutom hade man vetskap om när han lämnade flygplatsen och i vilket

---

⁹⁹ Binkaya, ”Causes and Effects of the Assassination of Qasem Soleimani”, 159f.

¹⁰⁰ Govern, ”Direct Action and Expediency: The Killing of Qassem Soleimani.”, 58ff.

¹⁰¹ Ioan Pop och Mitchell D. Silber, ”Iran and Hezbollah’s Pre-Operational Modus Operandi in the West”, *Studies in Conflict & Terrorism*, 2021:156.

¹⁰² Jean Galbraith, ”U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani”, *American Journal of International Law*, 2020:317.

fordon han var.¹⁰³ Sammanfattningsvis kan inte denna empiri säga något om frågeställningen men det tyder på att USA hade observationer både på marken och i luften. Frågeställningen besvaras därför genom ej mätbart.

Fienden som ett system - *Riktades attacken mot ett system som ville uppnå något som inte var i linje med den attackerande statens vilja?*

Drönarattacken genomfördes, enligt det amerikanska försvarsdepartementet, på grund av att general Soleimani planerade attacker mot personal och diplomater i Irak samt omkringliggande region. Dessa attacker var något som hade pågått under de senaste månaderna och nådde en kulmination när en attack inträffade den 27 december 2019 som dödade och sårade amerikansk och irakisk personal.¹⁰⁴ General Soleimani var en del av IRGC (Islamic Revolutionary Guard Corps) i förgreningen inom special operationer som genomförde dolda militära aktiviteter. USA har under lång tid tillbaka ansett IRGC som en terrororganisation men det var först i april 2017 som man utsåg organisationen i offentliga stadgor, trots att det var en del av den iranska armén.¹⁰⁵ Besvarandet av frågeställningen är att det finns stöd att hävda att attacken av USA genomfördes i syfte att förhindra ytterligare attacker av Soleimanis armé. Det system som Warden syftar på kan liknas vid IRGC-styrkan. Således blir svaret att det uppfylls.

Center of gravity - *Skedde attacken mot en uttalad mittpunkt och var menad att bli avgörande?*

Argumenten som hävdar att attacken mot Soleimani var avgörande motiveras med att han var ledare över Quds Force samt en statsman som hade genomfört terrorangrepp mot USA. Dessa angrepp hade i sin tur skadat amerikansk personal.¹⁰⁶ Govern menar att det är svårt att avgöra huruvida den amerikanska regeringen övervägde att å ena sidan tillfångata Soleimani och föra honom till rätta. Å andra sidan genomföra den avgörande attacken som dödade honom. Bevisligen var ändamålet en viktig faktor då attacken ledde till ett snabbt avgörande, utan att Soleimani hade chans eller möjlighet att ge upp.¹⁰⁷ I det initiala uttalandet från det amerikanska försvarsdepartementet menade de att attacken var riktad mot att avskräcka framtida iranska

---

¹⁰³ Hillel Frisch m.fl., "The Soleimani Killing: An Initial Assessment.", *Begin-Sadat Center for Strategic Studies*, 2020:7.

¹⁰⁴ Galbraith, "U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani", 315.

¹⁰⁵ Ibid., 314.

¹⁰⁶ Govern, "Direct Action and Expediency: The Killing of Qassem Soleimani.", 70.

¹⁰⁷ Ibid., 73ff.

attacker. Trump hävdade att attacken genomfördes för att stoppa ett krig, och inte som en aktion för att starta ett.¹⁰⁸ Detta uttalande kan innebära att syftet med attacken var just att slå ut Soleimani som var en mittpunkt i organisationen. Besvarandet på frågeställningen är att det uppfylls delvis. Huruvida denna mittpunkt var det ”ultimata centrat” är svårt att avgöra.

Ledarskapet som mittpunkt - Utfördes attacken mot ledarskapet och begränsades organisationens funktion därefter?

Iran hävdar att Soleimani var, när attacken inträffade, på ett politiskt uppdrag.¹⁰⁹ Efter attacken sa Trump i en pressträff att: ”Iran appears to be standing down”, vilket enligt honom är något bra för alla parter. Det infördes även sanktioner mot Iran. Varken USA eller Iran har sedan motattacken den 8 januari genomfört ytterligare attacker mot varandra vilket kan ses som en deskalering av konflikten. Dock är spänningarna, länderna sinns emellan väldigt höga. Iran har fortsatt att backa upp de syriska styrkorna i att återta Idlib, trots att Soleimani inte kan leda denna aktion.¹¹⁰ Detta kan ses som motsatsen till en systemkollaps. Ytterligare begränsningar som uppdragades efter attacken var att Iran förlorade en stark ledare och en politisk ”mastermind”. De förlorade även prestigen att inte kunna försvara sin mest värdefulla ledare.¹¹¹ Svårigheter finns i bedömandet hur avgörande drönerattacken mot Soleimani var. Å ena sidan genomfördes en motattack, vilket kan ses som att organisationen inte var begränsad. Å andra sidan kan de amerikanska sanktionerna bidragit till att ytterligare åtgärder inte vidtogs av Iran. Frågeställningen besvaras därför med uppfylls delvis då organisationens funktion inte begränsades som Warden hade menat.

Tid - Inträffade attacken seriellt och riskerade systemet att återhämta sig?

Attacken inträffade mot två fordon på Baghdads flygplats och systemet kunde återhämta sig i och med att man genomförde motattack. Denna motattack skedde av Iran mot amerikanska baser i Irak.¹¹² Den iranska regeringen påpekade att attacken mot Soleimani bestred internationell lag och utlovade en ”severe revenge”. Iran påstod att man genom attacken hade rätt till att utöva självförsvar.¹¹³ Den första effekten i form av eskalering innebar en ökad fientlighet

---

¹⁰⁸ Galbraith, ”U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani”, 315.

¹⁰⁹ Govern, ”Direct Action and Expediency: The Killing of Qassem Soleimani.”, 57.

¹¹⁰ Galbraith, ”U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani”, 322f.

¹¹¹ Binkaya, ”Causes and Effects of the Assassination of Qasem Soleimani”, 162.

¹¹² Galbraith, ”U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani”, 313.

¹¹³ Ibid., 317.

och en destabilisering i relationerna mellan länderna.¹¹⁴ Den fysiska hämndaktionen ägde rum den 8 januari när sexton ballistiska missiler träffade en amerikansk bas i Irak. Denna attack genomfördes av IRGC, men var inte ”menad att döda”. Ytterligare motåtgärder som genomfördes var att parlamentet i Irak, röstade ut amerikanska trupper den 5 januari.¹¹⁵ Slutsatserna är att attacken mot Soleimani skedde seriellt som en enskild händelse. USA hade inte några intentioner att genomföra parallella attacker för att på så sätt orsaka en större skada. Systemet återhämtade sig snabbt och motåtgärder vidtogs av IRGC. Sammanfattningsvis kan analysenheten för tid summeras i att den uppfylls då det var en seriell attack och motattack genomfördes.

4.3 Pape

Militär tvångsmakt - *Användes militärt tvång i syfte att ändra motståndarens beteende?*

Binkaya menar att amerikansk politik syftar till att utöva tvång mot Iran genom att eskalera spänningarna. I gengäld kan detta orsaka större problem för Irans nationella säkerhet och internationella relationer.¹¹⁶ Vidare hävdas det från Trump-administrationen att Soleimanis död var ett sätt att avskräcka Iran och vidare kunna göra det enklare för att kunna införa diplomatin. Trumps uttalande om ”maximum pressure” på Iran innebär också vissa tvångseffekter. Denna politik syftade till att tvinga Iran att lägga ner kärnkraftsprogrammet genom ekonomiska sanktioner.¹¹⁷ Då USA har påbörjat urdragning ur Irak har detta lett till att ytterligare motåtgärder från Irans sida inte kan motiveras. Politiker i Iran är medvetna om att en reaktion kommer att orsaka en motreaktion, vilket kan innebära en drastisk ändring i USA:s politiska beslut. Detta kan i sin tur minska Irans inflytande i Irak och sätta regimen i fara.¹¹⁸ Sammanfattningsvis uppfylls indikatorn för militärt tvång då Iran inte kan motivera ytterligare attacker tack vare USA:s agerande.

Politiska ledarskapet - *Orsakade attacken oväntade politiska effekter?*

---

¹¹⁴ Binkaya, ”Causes and Effects of the Assassination of Qasem Soleimani”, 161.

¹¹⁵ Galbraith, ”U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani”, 320f.

¹¹⁶ Binkaya, ”Causes and Effects of the Assassination of Qasem Soleimani”, 164.

¹¹⁷ Paul Fraioli, ”The Soleimani Killing’s Regional Implications”, *Routledge*, 2020:2ff.

¹¹⁸ Frisch m.fl., ”The Soleimani Killing: An Initial Assessment.”, 16.

Idén att genomföra dekapiteringen av Soleimani väcktes redan under George W. Bush och Barack Obamas administrationer, men det avslogs då det ansågs kunna leda till allt för kontra-produktiva effekter.¹¹⁹ Pop och Silber menar att attacken mot Soleimani innebar en upptrappning och har potential att eskalera relationen. De menar att en iransk vedergällning mot amerikanska intressen är att vänta då man ser en decennielång ökning av preoperativa aktiviteter i Västeuropa och USA. Med stor sannolikhet kan detta utgöra en framtida attack som kan ge stora politiska effekter.¹²⁰ På grund av att Trump inte hade genomfört motåtgärder till de tidigare attackerna mot USA, så menar Fraioli att Teheran förmodligen blivit överraskade. Då Soleimani kallades för ”en levande martyr” hade troligtvis IRGC förberett sig i viss mån för hans död.¹²¹ Det politiska ledarskapet orsakade inga oväntade politiska effekter vilket sammanfattas i att det inte uppfylls.

Störtandet av regeringar - Orsakade attacken att den iranska regeringen störtades?

Frisch menar att ”the targeting of Soleimani is a major blow to Iran”, vilket kan sammanfattas i att Iran hade under en tvåmånadersperiod innan attacken varit ett mål för massiva demonstrationer av invånarna i Irak. Enligt honom är det en felaktig uppfattning att tro att USA:s attack *bara* kan ses som en taktisk vinst och en strategisk förlust. Istället borde attacken utvärderas som en vinst eftersom det bevisade att Irans säkerhetssystem innehåller infiltratörer. Attacken har orsakat misstankar och oro inom den iranska regeringen där nyare personer i organisationen ses som misstänkta för att ha läckt information. Problemet för den iranska regeringen blir att identifiera och ersätta dessa personer.¹²² Med detta sagt kan det dock inte bekräftas att den iranska regeringen störtades av attacken, men det uppstod problem och osäkerhet. Detta gör att indikatorn inte uppfylls.

Strategisk paralis - Ledde attacken till en strategisk paralis genom att slå ut en högt uppsatt ledare?

Fem dagar efter attacken mot Soleimani avfyrade Iran mellan 10 och 20 ballistiska missiler vilket kan ses som en snabb hämnd. Det gav också signaler till den egna befolkningen om att man inte var sårbar.¹²³ En strategisk paralis inträffade inte vilket kan ha förklaring i att Quds Force har byggt upp sitt nätverk under de senaste fyra decennierna. Soleimani utvecklade

---

¹¹⁹ Fraioli, ”The Soleimani Killing’s Regional Implications”, 2.

¹²⁰ Pop och Silber, ”Iran and Hezbollah’s Pre-Operational Modus Operandi in the West”, 156.

¹²¹ Fraioli, ”The Soleimani Killing’s Regional Implications”, 3.

¹²² Frisch m.fl., ”The Soleimani Killing: An Initial Assessment”, 5ff.

¹²³ Fraioli, ”The Soleimani Killing’s Regional Implications”, 2.

starka personliga relationer med befälhavare i olika styrkor och hans efterträdare, Esmail Qaani verkar kunna fortsätta med Soleimanis strategi. Andra milisbefälhavare som kände Soleimani skulle även kunna anta hans strategi och operationer i hans frånvaro, vilket tyder på att det är osannolikt att nätverket försämrades.¹²⁴ Andra källor hävdar motsatsen, att högt uppsatta ledare som kan påverka de politiska och militära spänningarna är sällsynta. På grund av att generalen hade en unik position med tillit och hög uppskattning har Soleimanis död skapat ett stort vacuum som blir svårt att fylla.¹²⁵ Indikeringen på den strategiska parolysen är att den är ej mätbar då en motattack inte kan förklara om en strategisk parolys inträffat i organisationen. Samtidigt tyder empirin på att Soleimanis död haft en stor påverkan.

4.4 Resultat

Tabell 1. Resultat av Wardens teori

Warden	Deskalering genom systemkollaps	Svar
Luftöverlägsenhet	Hade USA luftöverlägsenhet genom att man kunde operera utan motstånd från luften?	Ej mätbart
Fienden som ett system	Riktades attacken mot ett system som ville uppnå något som inte var i linje med den attackerande statens vilja?	Uppfylls
Center of gravity	Skedde attacken mot en uttalad mittpunkt och var menad att bli avgörande?	Uppfylls delvis
Ledarskapet som mittpunkt	Utfördes attacken mot ledarskapet och begränsades organisationens funktion därefter?	Uppfylls delvis
Tid	Inträffade attacken seriellt och riskerade systemet att återhämta sig?	Uppfylls

Tabell 2. Resultat av Papes teori

Pape	Eskalering genom dekapitering	Svar
Militär tvångsmakt	Användes militärt tvång i syfte att ändra motståndarens beteende?	Uppfylls

¹²⁴ Ibid., 3.

¹²⁵ Frisch m.fl., ”The Soleimani Killing: An Initial Assessment.”, 12f.

<i>Politiska ledarskapet</i>	<i>Orsakade attacken oväntade politiska effekter?</i>	Uppfylls inte
<i>Störtandet av regeringar</i>	<i>Orsakade attacken att den iranska regeringen störtades?</i>	Uppfylls inte
<i>Strategisk paralyt</i>	<i>Ledde attacken till en strategisk paralyt genom att slå ut en högt uppsatt ledare?</i>	Ej mätbar

5. Avslutning

5.1 Slutsats

Studien har undersökt två teorier inom luftmakt som kan förklara utfallet i attacken mot Qasem Soleimani. Resultatet visar att analysfrågorna för Wardens teori kan besvaras med två frågor som *uppfylls*, två *uppfylls delvis* och en är *ej mätbar*. Papes teori resulterade i att en analysfråga *uppfylldes*, två *uppfylldes inte* och en var *ej mätbar*. Frågeställningen som ämnades besvaras var hur konsekvenserna av attacken mot den iranske generalen Qasem Soleimani kan förklaras utifrån Warden och Papes teorier om luftmakt. Genom analysen framgår det att teorierna kan förklara händelsen utifrån olika perspektiv. Dock kan Papes teori ha en högre förklaringsfaktor eftersom hans teori förklarar fallet i tre av fyra indikatorer. Detta i relation med Warden som endast kan förklara två av fem indikatorer.

I de fall där analysfrågorna till Warden uppfylls kan teorin förklara fallet då USA genomförde attacken eftersom Soleimani planerade ytterligare attentat mot amerikanerna. Generalen var högt uppsatt och hade gott inflytande i organisationen vilket uppfyller kriteriet för fienden som ett system. Attacken inträffade också seriellt mot ledarskapet vilket är i enighet med vad Warden menar. Dock kunde den iranska styrkan genomföra motattacker några dagar efter, vilket tyder på att systemet *inte* begränsades av generalens bortgång. Då Wardens teori menar att en attack mot ledarskapet ska orsaka systemkollaps kan det därför antas inte uppfyllas. Det kan ifrågasättas huruvida endast en motattack utgjorde en eskalerande faktor, då andra underliggande faktorer till exempel sanktioner kan ha påverkat Irans beslutsfattande. Det som också kan diskuteras är huruvida Soleimani utgjorde den mittpunkt som Warden menar ska vara så pass kritisk.

Analysfrågan som berör militär tvångsmakt uppfylldes vilket är helt i enighet med Papes teori. Även de två frågor som inte uppfylldes menar på att Papes teori kan förklara fallet, då han menar att varken de politiska effekterna eller störtandet av regeringar *inte* påverkades. Då ett *status quo* inträffade förklarar Pape denna avsaknad bättre. Dock säger han att det kan vara svårt att lokalisera ledaren, vilket amerikanerna lyckades med. Det som inte framgår i hans teori är om det är *ledaren* som är svår att lokalisera eller om det är *kärnan* av ledarskapet i sig. Störtandet av regeringen inträffade inte heller, men källorna menar att attacken skapade oro och kan leda till framtida konsekvenser. Den strategiska paralyseringen som Pape anser inte inträffade var *ej mätbar* på grund av informationsbrist i Quds-styrkans organisation. En del av det

empiriska materialet tyder på ett vacuum och andra hävdar ett väl uppbyggt nätverk där Soleimani strategi kunde fortlöpa.

5.1.1 Resultatdiskussion

Syftet var att, med Wardens och Papes teorier, kunna förklara fallet utifrån ett eskalerings- och deskaleringsperspektiv vilket teorierna också gjorde. Fallet eskalerade inledningsvis med en motattack som amerikanerna inte kunde försvara sig mot. Problemet med drönare, vilket beskrevs i inledningen och forskningsöversikten, är att det finns en otydlighet kopplat till *targeted killing* och dess effektivitet. Otydligheterna i effektiviteten kvarstår då påståendet om att drönare inte sätter egen trupp i fara anses felaktigt. Det fanns amerikansk personal som tog skada av motattacken, vilket kan stödja uppfattningen om att nyttan inte är större än utfallet. Rent taktiskt var det ett effektivt medel då inga skador på civila påträffades, men studien undersökte inte vilka andra liv som förorsakades. På den strategiska och operativa nivån kan det fortfarande inte förklaras hur attacken faktiskt påverkat iranska styrkor. Dock kan det antas att Papes teori, att dekapitering leder till eskalering, förklarar utfallet bättre. Att attacken mot Soleimani deskalade konflikten på andra sätt än det som undersöktes i denna uppsats går dock inte att utesluta. Ett exempel på andra förklaringsfaktorer kan till exempel vara att USA:s urdragning ur Irak gjorde att Iran inte vågade genomföra fler attacker. Den etiska problematiken kvarstår då analysen visar att Soleimani inte hade möjlighet till att parlamentariska förhandlingar. Varken USA eller Iran hade officiellt skrivit på krigsförklaringar, vilket kan innebära att andra länder tillämpar samma strategi i framtiden.

5.1.2 Teori- och metoddiskussion

Teorierna, som var sprungna ur äldre tankar om luftmakt, var lämpliga att använda till undersökningens syfte och frågeställning. Delar av teorierna har uppdaterats med årens gång vilket tyder på att de fortfarande är relevanta med hänsyn till den tekniska utvecklingen. Dock kvarstår problematiken i att de riktar sig till fullskalig konventionell krigföring vilket kan ses som en svaghet i denna studie. Resultatvaliditeten har påverkats negativt av begreppsvaliditeten, eftersom teoriernas huvudsyfte inte är att förklara drönarattacker. Teorierna är framtagna ur stora luftkampanjer men det urval som användes i studien anses ändå vara valida. Att Warden och Pape anser olika i vad som leder till eskalering och deskalering gjorde att teorierna var enklare att operationalisera, men det finns fortfarande brister i tolkningen. Detta kan ha inneburit att de valda operationella indikatorerna har påverkat resultatet vilket tyder på en brist i

reliabiliteten. För att förtydliga studien hade det varit lämpligt att använda påståenden istället för analysfrågor som operationella indikatorer. Detta hade gjort resultatet mer konkret men begränsat författarens egen tolkning. Forskningsdesignen gick ut på att genom en teorikonsumerande ansats kunna förklara fallet vilket innebär att den externa validiteten är låg. Fördelen med detta val är att denna kvalitativa textanalys inte är i behov av att kunna generaliseras.

5.2 Relevans för yrkesutövning

Studien kan bidra till diskussionen om hur och vilka konsekvenser användningen av halvautonoma system kan få på den taktiska, operativa och strategiska nivån. Sverige är idag ett land som endast nyttjar drönare till underrättelser men med tanke på de länder som besitter förmågan måste vi ha förståelse för dess kapacitet. Den utgör även en viktig del vår förmåga till skydd av viktiga personer och infrastruktur så att inte motståndaren identifierar vår *center of gravity*. Om morgondagens motståndare ska kunna påverkas av fjärrstyrda vapen och krig i cyberrymden måste vi känna till vilka effekter detta kan få. Att vapen med hög precision och dödlighet kan deskalera en konflikt är en naiv tanke vilket denna studie har påvisat.

5.3 Förslag på vidare forskning

Med hjälp av två teorier om hur luftmakt ska utövas på slagfältet har detta kunnat kopplas till användningen av drönare i konflikter. Området är relativt outforskat vilket innebär att vidare forskning inom ämnet behövs för att öka förståelsen och förklaringar till fenomenet. De teorier som användes i denna studie kan även appliceras på andra konflikter eller händelser där drönare utgjort en viktig del av krigföringen. Studien kan även genomföras för att pröva eller utveckla en av teorierna i syfte att skapa en högre generalisering. En kvantitativ studie om hur drönare påverkar terrorismen och rekryteringar hade också utgjort ett viktigt bidrag inom detta aktuella och spännande ämne. Vidare kan undersökningar göras med avgränsningar till taktiska, operativa eller strategiska vinklingar för att på så sätt kunna bidra med ny forskning om *drone warfare*.

Litteratur och referensförteckning

- Ahmad, Mahmood. "The Use of Drones in Pakistan: An Inquiry into the Ethical and Legal Issues". *The Political Quarterly* 85, nr 1 (januari 2014): 65–74.
- Bergenwall, Samuel. "Drönarkriget i Pakistan - säkerhetspolitiska konsekvenser". *Totalförsvarets forskningsinstitut*, (april 2013), 48.
- Binkaya, Ahmet Berk. "Causes and Effects of the Assassination of Qasem Soleimani: A Political Perspective". *The Copernicus Journal of Political Studies*, nr 1 (15 augusti 2020): 159.
- Brennan, John. "The ethics and efficacy of the President's counterterrorism strategy". *Woodrow Wilson International Center for Scholars*, april 2012. Åtkomstdatum 180321. <https://www.wilsoncenter.org/event/the-efficacy-and-ethics-us-counterterrorism-strategy>.
- Byman, Daniel. "Why Drones Work: The Case for Washington's Weapon of Choice". *Foreign Affairs; New York*, 92:4, (augusti 2013): 32–43.
- Creveld, Martin van. "The future of Airpower" ur *UAV - bare ny teknologi eller en ny strategisk virkelighet?*, Akademika forlag, 2013.
- Cronin, Audrey. "Why Drones Fail: When Tactics Drive Strategy". *Foreign Affairs; New York*, (augusti 2013), 1-9.
- Ekengren, Ann-Marie, och Jonas Hinnfors. *Uppsatshandbok: hur du lyckas med din uppsats*. Lund: Studentlitteratur, 2012.
- Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann E Towns, och Lena Wängnerud. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 2017.
- Fraioli, Paul. "The Soleimani Killing's Regional Implications". *Strategic Comments*, 26:2 (mars 2020): 1-4.
- Frisch, Hillel, Gilboa Eytan, Gershon Hacohen, Doron Itzchakov, och Alexander Joffe. "The Soleimani Killing: An Initial Assessment." *Begin-Sadat Center for Strategic Studies*, 2020.
- Galbraith, Jean. "U.S. Drone Strike in Iraq Kills Iranian Military Leader Qasem Soleimani". *American Journal of International Law* 114, nr 2 (april 2020): 313-23.
- George, Alexander L., och Andrew Bennett. *Case studies and theory development in the social sciences*. BCSIA studies in international security. Cambridge, Mass: MIT Press, 2005.

- Govern, Kevin. "Direct Action and Expediency: The Killing of Qassem Soleimani." *Indonesian journal of international & comparative law*, 2021, 55-82.
- Hepworth, Daniel P. "Terrorist Retaliation? An Analysis of Terrorist Attacks Following the Targeted Killing of Top-Tier al Qaeda Leadership". *Journal of Policing, Intelligence and Counter Terrorism* 9, nr 1 (02 januari 2014): 1-18.
- Johannessen, Asbjørn, Per Arne Tufte, Line Christoffersen, och Björn Nilsson. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Stockholm: Liber, 2020.
- Johansson, Linda. "Is It Morally Right to Use Unmanned Aerial Vehicles (UAVs) in War?" *Philosophy & Technology* 24, nr 3 (september 2011): 279-91.
- Jones, Seth G., och Martin C. Libicki. *How Terrorist Groups End: Lessons for Countering Al Qa'ida*. Santa Monica, CA: Rand, 2008.
- Jordan, David, James D. Kiras, David J. Lonsdale, Ian Speller, Christopher Tuck, och C. Dale Walton. *Understanding modern warfare*. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2016.
- Kreps, Sarah E. *Drones: what everyone needs to know*. First edition. New York, NY: Oxford University Press, 2016.
- Ledwidge, Frank. *Aerial warfare vsi*. Vsi_series. New York: Oxford University Press, 2020.
- McCrisken, Trevor. "Ten Years on: Obama's War on Terrorism in Rhetoric and Practice". *International Affairs* 87, nr 4 (juli 2011): 781-801.
- Olsen, John Andreas. "Warden Revisited: The Pursuit of Victory Through Air Power", 2017, 39-53.
- Ottosen, Rune. "How the Use of Drones in the War on Terror Might Contribute to Violence in the Middle East" ur *UAV - bare ny teknologi eller en ny strategisk virkelighet?*, Akademika forlag, 2013.
- Pape, Robert A. "The Limits of Precision-guided Air Power". *Security Studies* 7, nr 2 (december 1997): 93–114.
- ———. "The True Worth of Air Power". *Foreign Affairs* 83, nr 2 (2004): 116-130.
- ———. *Bombing to win: air power and coercion in war*. Cornell studies in security affairs. Ithaca, N.Y: Cornell University Press, 1996.
- Pop, Ioan, och Mitchell D. Silber. "Iran and Hezbollah's Pre-Operational Modus Operandi in the West". *Studies in Conflict & Terrorism* 44, nr 2 (01 februari 2021): 156-79.
- Pope, Mark. "Reporting beyond the Pale: UK News Discourse on Drones in Pakistan".

Critical Studies on Terrorism 10, nr 1 (2016): 138-61.

- Shah, Aqil. "Do U.S. Drone Strikes Cause Blowback? Evidence from Pakistan and Beyond". *International Security* 42, nr 04 (maj 2018): 47-84.
- Sloggett, David R. *Drone Warfare: The Development of Unmanned Aerial Conflict*. Barnsley: Pen et Sword Aviation, 2014.
- The University of Chicaco. "Robert Pape". *The deparment of political science*. Åtkomst datum 070521. <https://political-science.uchicago.edu/directory/robert-pape>.
- Tsabora, James. "The African Peace Agenda in the Drone Warfare Era". *Peace Review* 27, nr 4 (02 oktober 2015): 461-68.
- Warden, John A. "Strategy and Airpower." *Air & space power journal*, 2011, 64-78.
- ———. *The air campaign: planning for combat*. Washington D.C.: National Defense University Press, 1988.
- Zegart, Amy. "Cheap Fights, Credible Threats: The Future of Armed Drones and Coercion". *Journal of Strategic Studies* 43, nr 1 (02 januari 2020): 6-46.
- Ångström, Jan, och Jerker Widén. *Contemporary military theory: the dynamics of war*. London ; New York: Routledge/Taylor & Francis Group, 2015.